

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I ISLAMSKRE REPUBLIKE
AFGANISTANA O SVEOBUH VATNOM DUGOROČNOM PARTNERSTVU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I ISLAMSKRE REPUBLIKE
AFGANISTANA O SVEOBUHVAATNOM DUGOROČNOM PARTNERSTVU**

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Hrvatske i Islamske Republike Afganistana o sveobuhvatnom dugoročnom partnerstvu (dalje u tekstu „Sporazum“), sadržana je u članku 140. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

Dosadašnji odnosi Republike Hrvatske i Islamske Republike Afganistana su intenzivni i partnerski. Republika Hrvatska se u Islamskoj Republici Afganistanu pozicionirala kao europska država i članica Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (*NATO*), koja je dugi niz godina uspješno doprinijela u operaciji Međunarodnih snaga za podršku sigurnosti (*ISAF*) te sudjeluje u operaciji Odlučna potpora.

Hrvatsko civilno djelovanje obuhvaća značajnu humanitarnu i razvojnu pomoć. Islamska Republika Afganistan je zainteresirana za što veći broj humanitarnih i razvojnih projekata s hrvatske strane, pri čemu traže da se u potpunosti poštuju njihovi prioriteti i postupci. U zemljama pogođenim sukobom, uspostavljanje pravnog poretka sposobnog za očuvanje sigurnosti na cijelom njihovom državnom području je glavni preduvjet za uspostavljanje održive razvojne suradnje.

Republika Hrvatska je u Islamskoj Republici Afganistanu kao donator prisutna od 2007. godine. Razvojna suradnja Republike Hrvatske i Islamske Republike Afganistana ocjenjuje se uspješnom.

Bilateralni projekti provedeni su u bliskoj suradnji s nadležnim vlastima (pokrajinskim i lokalnim, u skladu s provedbenim programima) i lokalnom zajednicom (na temelju utvrđenih potreba na terenu). Do danas Republika Hrvatska je u Islamskoj Republici Afganistanu provela više od 42 projekta. Svi projekti provedeni su u skladu s tzv. cjelovitim pristupom kojeg Republika Hrvatska, kao i ostale zemlje sudionice, primjenjuje pri svom sudjelovanju u mirovnim operacijama, a koji u suštini znači da vojni i policijski angažman u tim operacijama treba pratiti i humanitarna i razvojna pomoć te ostali elementi civilne sastavnice.

U okviru nastojanja za daljnjim razvijanjem dobrih odnosa i unaprjeđenjem suradnje između Republike Hrvatske i Islamske Republike Afganistana iskazan je interes i politička spremnost da se sklapanjem dvostranog međunarodnog u odnosima dviju država ugovora uspostavi okvir za ostvarivanje sveobuhvatnog dugoročnog partnerstva i suradnje u područjima od obostranog interesa.

Sporazum su potpisali predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović i predsjednik Islamske Republike Afganistana Mohammad Ashraf Ghani u Varšavi, 9. srpnja 2016. godine na marginama sastanka na vrhu šefova država i vlada zemalja članica NATO-a.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Ovim Zakonom potvrđuje se Sporazum kako bi njegove odredbe, u smislu članka 141. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10-pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Sporazumom se u odnosima Republike Hrvatske i Islamske Republike Afganistana uspostavlja potrebiti međunarodnopravni okvir za ostvarivanje trajnog partnerstva i daljnje suradnje u područjima od obostranog interesa koji će pridonijeti jačanju međusobnih odnosa i održivom gospodarskom i društvenom razvitku Islamske Republike Afganistana.

Sporazumom se potvrđuje duh prijateljskih odnosa između dviju država temeljen na uzajamnom poštovanju državnog suvereniteta, te uzajamni zajednički interes za dugoročnu stabilnost i napredak Afganistana koji se očituje kroz sudjelovanje Republike Hrvatske u operaciji Odlučna potpora, misiji EUPOL-a i u budućim uzajamno dogovorenim projektima u skladu s važećim dvostranim ugovorima koji obvezuju ugovorne stranke, a u skladu s načelima Povelje Ujedinjenih naroda.

Sporazumom se pobliže uređuje uspostava i daljnje odvijanje političkog dijaloga kao i ostvarivanje svekolike dvostrane suradnje u područjima od obostranog interesa posebice političke suradnje, suradnje u području sigurnosti, razvojne suradnje, gospodarstva i ulaganja te kulture i obrazovanja te utvrđuje mehanizam praćenja njegove provedbe osnivanjem Zajedničkog povjerenstva za bilateralnu suradnju.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Provedba ovoga Zakona ne zahtijeva osiguranje dodatnih financijskih sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 204. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13) i to u osobito opravdanim državnim razlozima. Naime, kako hrvatsko civilno djelovanje obuhvaća značajnu humanitarnu i razvojnu pomoć, ovaj Sporazum će stvoriti pravni okvir za suradnju i pružanje razvojne pomoći u zemlji pogođenoj sukobom. Uzimajući navedeno u obzir, ocjenjuje se da postoji interes za što skorije okončanje unutarnjih pravnih postupaka u Republici Hrvatskoj s ciljem što skorijeg ispunjenja zahtijevanih pretpostavki za stupanje Sporazuma na snagu.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već sklopljenim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka, u pravilu, ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora predlaže se ovaj Prijedlog zakona raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku, objedinjujući prvo i drugo čitanje.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I ISLAMSKRE REPUBLIKE
AFGANISTANA O SVEOBUHVAATNOM DUGOROČNOM PARTNERSTVU**

Članak 1.

Potvrđuje se Sporazum između Republike Hrvatske i Islamske Republike Afganistana o sveobuhvatnom dugoročnom partnerstvu, potpisan u Varšavi 9. srpnja 2016., u izvorniku na hrvatskom, dari, paštu i engleskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na hrvatskom jeziku glasi:

**SPORAZUM
IZMEĐU
REPUBLIKE HRVATSKE
I
ISLAMSKRE REPUBLIKE AFGANISTANA
O SVEOBUHVAATNOM DUGOROČNOM PARTNERSTVU**

Republika Hrvatska i Islamska Republika Afganistan (u daljnjemu tekstu zajednički nazvane „ugovorne stranke“ ili pojedinačno „Hrvatska“ i „Afganistan“),

ponovo potvrđujući duh prijateljskih odnosa između ugovornih stranaka temeljen na uzajamnom poštovanju državnog suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti te uzajamni zajednički interes za dugoročnu stabilnost i napredak Afganistana koji se očituje kroz sudjelovanje Hrvatske u operaciji ISAF i misiji Resolute Support, misiji EUPOL-a i u budućim uzajamno dogovorenim projektima u skladu s važećim dvostranim ugovorima koji obvezuju ugovorne stranke te u skladu s načelima Povelje Ujedinjenih naroda;

svjesne zajedničke odgovornosti za očuvanje mira, ostvarivanje zajedničkih vrijednosti demokracije, poštivanja ljudskih prava i vladavine prava,

uzimajući u obzir važnost načela dobrog upravljanja, reforme javne uprave, transparentnosti, uzajamne odgovornosti za poboljšanje suradnje između nacionalnih i međunarodnih struktura, kao i za jačanje pravosuđa i provedbu vladavine prava, u skladu s obvezama koje su preuzeli Afganistan i međunarodna zajednica u okviru konferencija u Kabulu (lipanj 2010.), Londonu (siječanj 2010.), Bonnu (prosinac 2011.), sastanka na vrhu NATO-a u Chicagu (svibanj 2012.) i Izjave o trajnom partnerstvu, Tokijske konferencije o oslanjanju na vlastite snage u Afganistanu (srpanj 2012.), sastanka na vrhu NATO-a u Walesu (rujan 2014.) kao i Konferencije o Afganistanu u Londonu (prosinac 2014.);

uzimajući u obzir prijetnje koje terorizam i nasilni ekstremizam još uvijek predstavljaju u Afganistanu;

preuzimajući obvezu izgradnje demokratskog, politički stabilnog Afganistana s rastućim gospodarstvom u stabilnoj regiji, aktivno promičući poštivanje ljudskih prava, uključujući prava žena i djece, u skladu s odredbama Ustava Afganistana te priznajući pozitivnu ulogu koju imaju civilno društvo i neovisni mediji;

s ciljem jačanja svojih odnosa te želeći sklopiti trajno partnerstvo kako bi se kroz održivi gospodarski i socijalni razvoj zajamčila sigurna budućnost za Afganistan;

sporazumjele su se kako slijedi:

**Članak 1.
Politička suradnja**

Ugovorne stranke uspostaviti će politički dijalog na temelju zaključaka Međunarodne konferencije o Afganistanu održane u Bonnu 5. prosinca 2011. i poštivanja obveza prema primjenjivim međunarodnim ugovorima i konvencijama koji obvezuju ugovorne stranke. Politički dijalog osobito će se usredotočiti na područja bilateralnih odnosa, regionalna i međunarodna pitanja, dobro upravljanje i ljudska prava.

Hrvatska pozdravlja stalne napore afganistanskog naroda za izgradnju stabilnog, demokratskog društva temeljenog na vladavini prava, u kojemu su ljudska prava, uključujući jednakost svih muškaraca i žena, zajamčena afganistanskim Ustavom. Posebice, ugovorne stranke ponovo potvrđuju svoju opredijeljenost za promicanje i zaštitu prava žena i djevojčica u Afganistanu.

Ugovorne stranke priznaju važnost političkog rješenja za postizanje mira i sigurnosti u Afganistanu i regiji. Ugovorne stranke priznaju da proces pomirbe moraju predvoditi i njime upravljati Afganistanci te se pomirba mora temeljiti na odricanju od nasilja, prekidu veza s međunarodnim terorizmom i poštivanju afganistanskog Ustava.

Ugovorne stranke iznova potvrđuju važnost regionalne potpore za pomirbu.

Članak 2.

Suradnja u području sigurnosti

Suradnja ugovornih stranaka u području sigurnosti ostvarivat će se kroz pružanje savjetodavne pomoći Afganistanskim nacionalnim obrambenim i sigurnosnim snagama (ANDSF). Glavni cilj ove suradnje je pomoć Vladi Afganistana u jačanju nacionalne sigurnosti te pružanje potpore za ANDSF. Obje ugovorne stranke zalažu se za uspostavu afganistanskih sigurnosnih ustanova kao organiziranih, opremljenih, koherentnih i uvježbanih snaga, koje su u stanju djelatno štiti sigurnost.

Ugovorne stranke nastavit će suradnju u potpori razvitku ANDSF, kroz obuku i mentorstvo kao i potporu vezanu za projekt.

Hrvatska će dati odgovarajući prilog financiranju Afganistanskih sigurnosnih snaga kako je najavljeno na sastanku na vrhu NATO-a u Chicagu.

S ciljem bolje provedbe odredaba ovog članka, ugovorne stranke sklapat će dvostrane godišnje programe koji će se temeljiti na načelu uzajamnosti. Uz službene posjete visokih predstavnika, dvostrani godišnji programi mogu osigurati radne i informativne posjete, kao i bilateralne tehničke razgovore i razgovore između stručnjaka.

Članak 3.

Suradnja u području razvojne suradnje

Nadograđujući svoju postojeću suradnju, ugovorne stranke ponovo potvrđuju svoju spremnost da rade zajedno i s drugim članovima međunarodne zajednice na ostvarivanju održive razvojne suradnje u skladu s afganistanskim razvojnim prioritetima.

Ugovorne stranke naglašavaju svoju opredijeljenost za unaprjeđivanje afganistanskih sposobnosti za pružanje osnovnih usluga i gospodarskih prilika afganistanskom narodu.

Hrvatska razvojna suradnja s Afganistanom podupirat će razvojne prioritete i razvojne strategije Afganistana, u skladu s obvezama preuzetima na konferencijama u Londonu (2010.), Kabulu (2010.), Bonnu (2011.) i Tokyju (2012.).

Uzimajući u obzir jedinstvene izazove s kojima će se Afganistan suočiti tijekom tranzicije i Desetljeća preobrazbe, ugovorne stranke primaju na znanje namjeru Hrvatske da uznastoji održati aktualnu razinu razvojne pomoći na temelju uzajamne odgovornosti i istinskog partnerstva s afganistanskim partnerima, u skladu s odgovornostima i obvezama utvrđenima na konferencijama održanim u Londonu, Kabulu, Bonnu i Tokyju. Obveze će biti definirane na godišnjoj razini, vodeći računa o sigurnosnom kontekstu kao i o ostvarenom napretku.

Hrvatska ponovo potvrđuje da će njezina razvojna suradnja s Afganistanom biti usmjerena na sljedeća područja: demokratska tranzicija nakon sukoba, društveni i gospodarski razvoj i humanitarni odziv. Promicanje rodne jednakosti, ekonomsko osnaživanje žena i obrazovanje djevojčica bit će istaknuti u ovim područjima suradnje.

Hrvatska će podupirati Afganistan u njegovim naporima za ostvarivanje Održivih razvojnih ciljeva (ORC), s posebnim naglaskom na stvaranju miroljubivog društva, uklanjanju ekstremizma, promicanju pomirbe kao i međukulturalnog i međureligijskog dijaloga.

Kao dio svoje razvojne potpore u području učinkovite uprave, Hrvatska će nastaviti pružati potporu Afganistanu posredstvom diplomatskih tečajeva i stipendija.

Ugovorne stranke će doprinijeti provedbi projekta i ispunjenju programa kroz pružanje odgovarajuće tehničke i financijske potpore kao i ljudskih potencijala.

Razvojna suradnja može se provoditi i u drugim područjima na temelju uzajamnog dogovora ugovornih stranaka.

Dijalog o hrvatsko-afganistanskoj razvojnoj suradnji i odgovarajućim mjerama koje će se poduzimati, vodit će se kroz redovite razgovore o razvojnoj suradnji u okviru Zajedničkog povjerenstva za bilateralnu suradnju predviđenog u članku 7. ovoga Sporazuma.

Članak 4. Gospodarska i investicijska suradnja

Ugovorne stranke potvrđuju važnost otvorenog i predvidljivog trgovinskog okruženja za gospodarski rast i razvitak.

Ugovorne stranke promicat će ukupnu gospodarski suradnju i ulaganja. Zajedno će raditi na unaprjeđenju bilateralnih poslovnih odnosa, uključujući kroz uspostavu pravnog okvira, kao i kroz promicanje i olakšavanje poslovnih razmjena. Redoviti uzajamni posjeti poslovnih izaslanstava pridonijet će jačanju gospodarskih veza između ugovornih stranaka.

Ugovorne stranke surađivat će u stvaranju pogodnog okruženja za hrvatska ulaganja u Afganistanu.

Članak 5. Kulturna i obrazovna suradnja

Ugovorne stranke jačat će kulturne veze i veze među narodima dviju zemalja. Nastojat će surađivati u očuvanju i promicanju hrvatske i afganistanske kulturne baštine te će promicati izravne veze između ljudi u Hrvatskoj i Afganistanu, uključujući i putem pomaganja kulturnih aktivnosti.

Ugovorne stranke priznaju važnost visokog obrazovanja za Afganistan i u tom smislu, suradnju između njihovih sveučilišta i ustanova visokog obrazovanja. Hrvatska će nastojati promicati obrazovne veze, uključivo i putem dodjeljivanja stipendija.

Članak 6.

Provedba

Ugovorne stranke održavat će redovite bilateralne sastanke u izgradnji snažnijeg bilateralnog partnerstva, uključujući i kroz posjete na razini ministarstava kao i sastanke na međunarodnoj razini, te će zajednički surađivati radi osiguravanja održavanja takvih sastanaka.

Ugovorne stranke promicat će posjete na visokoj razini i uzajamni dijalog u svrhu razvitka i unaprjeđenja bilateralne suradnje o pitanjima od obostranog interesa.

Svaka će ugovorna stranka, na temelju svojih nacionalnih zakona, propisa i politika, osigurati za zaposlenike, predstavnike ili izvršitelje druge ugovorne stranke odgovarajući pristup svom državnom području, koji je potreban za osiguravanje suradnje prema ovome Sporazumu.

Članak 7.

Zajedničko povjerenstvo za bilateralnu suradnju

Ugovorne stranke osnovat će Zajedničko povjerenstvo za bilateralnu suradnju (u daljnjemu tekstu „Povjerenstvo“). Povjerenstvo će predvoditi Ministarstvo vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske i Ministarstvo vanjskih poslova Islamske Republike Afganistana.

Povjerenstvo će pratiti provedbu ovoga Sporazuma, provoditi redoviti dijalog koji iz njega proizlazi, dogovarati ciljeve, prioritete i mjere suradnje u okviru područja primjene ovoga Sporazuma te pripremati programe za njegovu provedbu.

Povjerenstvo može osnivati radne skupine ili odbore i uključiti odgovarajuće stručnjake ovisno o pitanjima koja se trebaju raspraviti.

Povjerenstvo će raspraviti i riješiti svaki spor koji može proizaći iz tumačenja ili primjene ovoga Sporazuma. Ako Povjerenstvo ne može riješiti spor, on će se riješiti kako je predviđeno u članku 8. stavku 5. ovoga Sporazuma.

Povjerenstvo se sastaje na zahtjev bilo koje ugovorne stranke, naizmjenice u Hrvatskoj i Afganistanu. Prvi sastanak Povjerenstva održat će se u roku od šest (6) mjeseci od datuma stupanja na snagu ovoga Sporazuma.

Članak 8.

Završne odredbe

Ovaj Sporazum stupa na snagu datumom primitka posljednje pisane obavijesti kojom ugovorne stranke obavješćuju jedna drugu, diplomatskim putem, o ispunjenju njihovih unutarnjih pravnih uvjeta potrebnih za stupanje na snagu ovoga Sporazuma.

Ovaj Sporazum može se u svako doba izmijeniti i dopuniti uzajamnim pisanim pristankom ugovornih stranaka. Izmjene i dopune stupaju na snagu u skladu s odredbom stavka 1. ovoga članka.

Ovaj Sporazum sklapa se na neodređeno vrijeme. Svaka ugovorna stranka može u svako doba otkazati ovaj Sporazum pisanom obaviješću drugoj ugovornoj stranci, diplomatskim putem. U tom slučaju Sporazum prestaje šest (6) mjeseci od datuma kada je druga ugovorna stranka primila obavijest o otkazu.

Prestanak ovoga Sporazuma ne utječe na dovršenje programa i projekata koji su dogovoreni i u tijeku su u trenutku njegovog prestanka, osim ako se ugovorne stranke ne dogovore drukčije.

Svaki spor u vezi s tumačenjem ili primjenom ovoga Sporazuma riješit će se konzultacijama i pregovorima između ugovornih stranaka, diplomatskim putem.

Sastavljeno u Varšavi dana 9. srpnja 2016. što odgovara 19. 4. 1395., u dva izvornika, svaki na hrvatskom, dari, paštu i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni. U slučaju razlika u tumačenju, mjerodavan je engleski tekst.

Za Republiku Hrvatsku
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.
predsjednica Republike Hrvatske

Za Islamsku Republiku Afganistan
Mohammad Ashraf Ghani, v. r.
predsjednik Islamske Republike Afganistana

Članak 3.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjih tijela državne uprave nadležnih za vanjske i europske poslove, obranu, unutarnje poslove, gospodarstvo, znanost, obrazovanje i kulturu.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Sporazum iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

KLASA:
Zagreb,

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora

Božo Petrov v.r.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. Konačnog prijedloga zakona utvrđuje se da Hrvatski sabor potvrđuje Sporazum između Republike Hrvatske i Islamske Republike Afganistana o sveobuhvatnom dugoročnom partnerstvu, sukladno odredbi članka 140. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10-pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96), čime se iskazuje formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana njegovim odredbama, a na temelju čega će taj pristanak biti izražen i na međunarodnoj razini upućivanjem obavijesti Islamskoj Republici Afganistanu.

Članak 2. sadrži tekst Sporazuma u izvorniku na hrvatskom jeziku.

Člankom 3. utvrđuje se da je provedba Zakona u djelokrugu središnjih tijela državne uprave nadležnih za vanjske i europske poslove, obranu, unutarnje poslove, gospodarstvo, znanost, obrazovanje i kulturu.

Člankom 4. utvrđuje se da na dan stupanja Zakona na snagu, Sporazum iz članka 1. Zakona nije na snazi te da će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Člankom 5. Zakona uređuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.